

Van megaster tot keuterboer

Door Robert Haagsma

 Cultuur & media, vrijdag 7 februari 2003

Terence Trent D'Arby werd in de jaren 80 onthaald als de nieuwe Prince en Michael Jackson. Zo snel als hij kwam, verdween hij ook weer van het toneel. De Amerikaanse soulzanger, die tegenwoordig als Sananda Maitreya door het leven gaat, wil een tweede kans. Onlangs verscheen zijn nieuwe cd Wild card!.

Terence Trent D'Arby leek zich lang tevreden te moeten stellen met een bescheiden plaatsje in de pophistorie. Hij was immers weinig meer dan een eendagsvlieg, die in de tweede helft van de jaren 80 even fel had geschitterd, om daarna van het toneel te verdwijnen. De Amerikaanse zanger broedt echter op een tweede jeugd en zijn nieuwe cd Wild card! is zijn belangrijkste troef.

Terence Trent D'Arby noemt zich sinds kort Sananda Maitreya, een naam die tot hem kwam in een droom en zijn mentale wedergeboorte moest bezegelen. Hij was echter wel zo praktisch om de nieuwe cd onder zijn vertrouwde naam het licht te laten zien. „Hoe goed de cd ook is”, knikt de zanger, „onder de vlag van Sananda Maitreya ben ik nu nog kansloos.”

Terence Trent D'Arby blijkt overigens uiterlijk niets veranderd sinds zijn glorie tijd. De trekken rond zijn mond zijn misschien wat dieper, verder is alles nog intact: de dreadlocks, het lenige lijf en de hese stem.

Hij was er opeens in 1987: de zelfverzekerde,

oogverblindende en getalenteerde Terence Trent D'Arby. Als beroepsmilitair was hij gelegerd geweest in Duitsland en had daar als zanger van de funkband Touch de eerste kneepjes van het vak geleerd. Een cassette met ruwe opnamen leverde een solocontract op met de platengigant Sony, die in 1987 het debuut The hardline according to Terence Trent D'Arby uitbracht.

Het succes arriveerde vrijwel meteen. Binnen enkele maanden vlogen miljoenen exemplaren over de toonbank en de singles Wishing well en Sign your name werden wereldwijd grote hits. Er was veel lof voor de spannende combinatie van pop, funk, soul en rock. Terence Trent D'Arby werd in menige recensie dan ook onthaald als de nieuwe Prince en Michael Jackson, gezegend met de hese soulstem die herinnerde aan Sam Cooke.

Het geld, de aandacht en het succes stegen de jonge zanger echter snel naar het hoofd. In een interview bestempelde hij zijn debuut tot de beste plaat sinds Sgt. Pepper's van The Beatles, wat alom tot schampere reacties leidde. Een keerpunt, zo bleek later.

„Ik ben bang dat ik tot mijn laatste snik aan die woorden herinnerd zal worden”, glimlacht de artiest. „In de periode dat ik die uitspraak deed, was ik de weg behoorlijk kwijt. Wanneer je omringd wordt door mensen die je dagelijks vertellen hoe geniaal je bent, ga je dat vroeg of laat geloven.”

De Amerikaan kon zijn grote verhalen niet waarmaken met de belangrijke tweede plaat, die hij ook nog eens tot Neither Fish nor Flesh doopte. De inderdaad wat tweeslachtige plaat leverde geen hits op en verkocht dramatisch slecht. Om de albums die daarna verschenen, inclusief het niet onaardige Symphony or damn (1993), bekommerde zich niemand meer.

Wat ging er fout met het grote talent van 1987? De zanger haalt zijn schouders op. „Het was een combinatie van factoren”, reageert hij uiteindelijk. „Het succes kwam te snel en in een te grote mate. Ik kon het niet verwerken dus reageerde ik daar, achteraf gezien, raar op: ondankbaar, arrogant en onverstandig. Ik wijt dat deels aan mijn achtergrond: ik ben erg beschermd opgevoed en was niet voorbereid op alles waaraan een megaster blootstaat.”

Volgens de zanger hadden ook de platenindustrie en zijn management een hand in zijn snelle neergang. „Er werden achter de schermen spelletjes gespeeld. Ik zat

bij dezelfde platenmaatschappij als Michael Jackson en zijn managers waren bang dat ik zijn publiek zou wegpikken. Dus werd geprobeerd mij aan een nieuwe doelgroep te slijten. Ze stelden mij serieus voor om te smelten tot een nieuwe Michael Bolton met een kleurtje. Of ik daar geen zin in had? Nou, nee dus.

„De eerste periode genoot ik van het succes en ik had zelfs even het gevoel dat alle mensen om mij heen voor mij bezig waren, zodat ik mij creatief kon ontplooien. Op een bepaald moment kwam ik er achter dat het precies andersom was. Ik was in hun dienst, om hun financiële dromen te verwezenlijken en alles was daaraan ondergeschikt. Ik had geen creatieve vrijheid, maar men belette mij ook die elders te gaan zoeken. Het was een uitzichtloze situatie.”

Na een lange juridische strijd wist de zanger zich onder het contract vandaan te werken en begon liedjes te schrijven voor Wild Card!. Toen contacten met een nieuwe platenmaatschappij opnieuw frustrerend verliepen, besloot de zanger voortaan alles in eigen hand te houden en richtte zijn eigen label op: Sananda Records.

Terence Trent D'Arby vertelt dat hij in die periode niet alleen in zakelijk opzicht een grote schoonmaak hield, maar zichzelf ook mentaal onder handen nam en liet zich daarbij vooral leiden door de ideeën van het boeddhisme. De nieuwe plaat biedt een weerslag van die lange reis en is verrassend sterk. De mix van stijlen herinnert regelmatig aan het debuut. De zanger verkoopt de cd via zijn eigen website (www.sanandamaitreya.com), na optredens en via onafhankelijke distributeurs.

„Ik heb mijn handen eindelijk vrij. Het betekent hard werken. Alleen in dat opzicht verlang ik nog wel eens naar de oude tijd, toen alles voor mij gedaan werd. Ik heb ontdekt dat het ook een bepaalde charme heeft om een kleine zelfstandige te zijn. Ik pers mijn plaatjes zelf, houd bij hoeveel er verkocht worden - 50 op een avond is een mooi aantal - en signeer ze als daar om wordt gevraagd. Ik voel me een boer; één die geen appels verkoopt, maar cd's. Ik zou natuurlijk heel graag weer net zo bekend willen worden als destijds. Al was het alleen maar omdat ik daar nu wel mee om zou kunnen gaan. Het is echter geen heilig doel. Terwijl ik vroeger mijn schouders ophaalde over weer een miljoen verkochte albums of de zoveelste platina plaat, ben ik nu dankbaar voor elk doosje cd's dat de deur uitgaat en elk programma dat mij nog wil hebben.” ■